Aika	26.11.2026, klo 14:00
Paikka	Pelastuslaitos, Ruiskumestarinkatu 2, Porvoo/ Räddningsverket, Sprutmästaregatan 2, Borgå

Käsiteltävät asiat

§ 255 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

§ 256 **Pöytäkirjantarkastajien valinta**

§ 257 **Esityslistan hyväksyminen**

§ 258 **Päivitetyn yhteistyösopimuksen hyväksyminen Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueelle**

§ 259 **Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen talousraportointi tammi – lokakuu 2026**

§ 260 **Hallintojohtajan virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen 1.1.2027 lukien**

§ 261 **Kahden hyvinvointialueen omistaman asunto-osakkeen myynti**

§ 262 **Lisäys asiakasmaksuihin 2026: Päiväkirurginen maksu**

§ 263 **Yhteistoimintaneuvottelujen tuloksen käsittely ja vuoden 2027 talousarvioon sisältyvät henkilöstövaikutteiset toimenpiteet**

§ 264 **Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027-2030**

§ 265 **Aluevaltuuston 21.10.2026 päätösten täytäntöönpano**

§ 266 **Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (hyvinvointialuelaki 97 §)**

§ 267 **Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (hyvinvointialuelaki 97 §)**

§ 268 **Muut asiat**

Osallistujat

Kaj Lindqvist, puheenjohtaja
Tapani Eskola, 1. varapuheenjohtaja
Patrik Björkman, 2. varapuheenjohtaja
Camilla Söderström, sihteeri
Pia Baumgartner
Jeanette Broman
Bernhard Edgren
Vilhelmiina Eskola
Merja Grönberg
Riku Honkasalo
Lilli Kahri
Arto Kujala
Outi Lankia
Tove Munkberg
Ari Oksanen
Marika Railila
Lilian Andergård-Stenstrand, hallintopäällikkö /förvaltningschef
Elin Andersson, kansalliskieliltk pj. /nationalspråknämndens ordf.
Annika Immonen, sosiaali- ja terveysjohtaja /social- och hälsovårdsdirektör
Peter Johansson, pelastusjohtaja /räddningsdirektör
Mika Kosunen, viestintäjohtaja /kommunikationsdirektör
Anneli Lehtimäki, konsernipalvelujohtaja /koncernservicedirektör
Tuuli Lindström, henkilöstöjohtaja / personaldirektör
Max Lönnqvist, hyvinvointialuejohtaja /välfärdsområdesdirektör
Mikaela Nylander, aluevaltuuston 1. varapj. /välfärdsområdesfullm. 1. vice ordf.
Kirsi Oksanen, vast.aluejoht.(Ikäänt. palv.) /ansv.omr.dir. (tjänst. för äldre)
Minna Sevon, talousjohtaja/ekonomidirektör
Heikki Vestman, aluevaltuuston pj. / välfärdsområdesfullmäktiges ordf.
Jorma Wiitakorpi, aluevaltuuston 2. varapj. /välfärdsområdesfullm. 2. vice ordf.

§ 255
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouksen laillisuus ja päätösvalta todetaan.

Hyvinvointialueen hallintosäännön (136.6 §) mukaan kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista, neljä päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsu ja esityslista lähetetään ensisijaisesti sähköisesti.

Hallintosäännön 137.1 §:n mukaan esityslista julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Kokouskutsu on lähetetty sähköpostitse 20.11.2026 ja esityslista on julkaistu samanaikaisesti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivustolla.

Ehdotus

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 256
Pöytäkirjantarkastajien valinta

Valitaan kokouksen pöytäkirjantarkastajat.

Pöytäkirjan valmistuttua sihteeri lähettää sen tarkastettavaksi puheenjohtajalle sekä valituille tarkastajille sähköisesti.

Ehdotus

Aluehallitus valitsee kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Outi Lankian ja Riku Honkasalon.

§ 257
Esityslistan hyväksyminen

Aluehallituksen kokouksen käsiteltävät asiat on ilmoitettu ennalta kokouskutsussa ja sen mukana toimitetussa esityslistassa.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 145.2 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

Ehdotus

Aluehallitus päättää hyväksyä esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

§ 258
Päivitetyn yhteistyösopimuksen hyväksyminen Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueelle

IUHVADno-2026-4020

Liitteet

1 Liite: Sopimuksen päivitys 2025-26_Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimus
2 Bilaga: Revirering av avtalet 2025-26 Samarbetsavtal för Södra Finlands samarbetsområde
3 Liite: Etelä-Suomen YTA-sopimus 2026
4 Bilaga: Södra Finlands YTA-avtal 2026

Valmistelu ja lisätiedot:
hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Sopimuksen laatimisen oikeudellinen perusta ja sopimuksen sisällölliset vaatimukset

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021, järjestämislaki) 35 §:ssä säädetään terveydenhuollon yhteistyöalueista (YTA). Niistä säädetään puolestaan valtioneuvoston asetuksella (91/2022). Yhteistyöalueista yksi on Etelä-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalue, johon kuuluvat Etelä-Karjalan hyvinvointialue, Helsingin kaupunki, HUS-yhtymä, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, Kymenlaakson hyvinvointialue, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, Päijät-Hämeen hyvinvointialue ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Yhteistyöalueelle tulee järjestämislain mukaan laatia hyvinvointialueiden yhteistyösopimus, jota kutsutaan myös YTA-sopimukseksi. YTA-sopimuksen tarkoituksesta ja sisällöllisistä vaatimuksista säädetään järjestämislain 36 §:ssä. Lainkohdan mukaan YTA-sopimuksen tarkoituksena on varmistaa yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen siltä osin kuin se on tarpeellista hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien toteutumisen ja sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi. Laissa edellytetään lisäksi, että yhteistyösopimuksen on edistettävä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta, tuottavuutta, laatua, asiakas- ja potilasturvallisuutta, tarpeenmukaisuutta, yhdenvertaista saatavuutta, kielellisiä oikeuksia sekä palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien toimivuutta. Sopimuksessa on lisäksi varmistettava, että yhteistyösopimuksen perusteella sosiaali- ja terveydenhuoltoa antavassa toimintayksikössä on tehtävän hoitamiseksi riittävät taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä osaaminen.

Järjestämislain 36.3 §:ssä luetellaan ne asiakokonaisuudet, joissa tapahtuvasta työnjaosta, yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta sopimuksessa tulee ainakin sopia. Nämä ovat seuraavat:

1. väestön palvelutarpeen arviointi ja ennakointi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen seuranta ja arviointi
2. sosiaalipäivystys ja terveydenhuollon päivystys

3. ensihoitokeskuksen tehtävien järjestäminen ja ensihoidon yhteensovittaminen muun toiminnan kanssa
4. lääkinnällisten tukipalvelujen ja muiden tukipalvelujen järjestäminen ja tuottaminen
5. erikoissairaanhoidon henkilöstön ja osaamisen varmistaminen erikoisaloittain palvelujen tarkoituksenmukaisen saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamiseksi
6. sellaisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, jotka harvoin tarvittavina tai erityisen vaativina edellyttävät toistettavuutta tai laaja-alaista erityisosaamista riittävän taidon ja osaamisen saavuttamiseksi ja sen ylläpitämiseksi tai merkittäviä investointeja laitteistoihin, välineisin tai toimitiloihin
7. koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan strateginen suunnitelma ja sen toteuttaminen sekä yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen koordinaatio-, ohjaus- ja neuvontatehtävät näissä toiminnoissa
8. sosiaali- ja terveydenhuollon menetelmien käyttöönoton, käytön ja käytöstä poistamisen alueellisten periaatteiden määrittely niitä koskevat valtakunnalliset linjaukset huomioon ottaen
9. sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan ja sähköisten palvelujen kehittäminen, asiakas- ja potilastietojen käyttö sekä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain mukaiset velvoitteet niitä koskevat valtakunnalliset linjaukset huomioon ottaen
10. häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen, häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallinta sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueella sekä valmiuskeskuksen toiminnan järjestäminen
11. vaikutuksiltaan laajakantoisia ja taloudellisesti merkittäviä investointeja ja investointia vastaavia sopimukset siltä osin kuin se on tarpeellista edellä tarkoitettujen asioiden kannalta

Järjestämislain 36.4 §:n mukaan yhteistyösopimuksessa tulee sopia myös siinä tarkoitettuihin vastuisiin liittyvästä kustannusten jaosta sikäli kuin siitä ei säädetä järjestämislain 57 §:ssä. Yhteistyösopimuksessa voidaan sopia myös muusta kuin edellä kuvatusta (3 mom) työnjaosta, yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä ja tuottamisessa. Yhteistyösopimus tulee yhteensovittaa lain tarkoittaman kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen kanssa. Sopimuksen sisällöstä ja valmistelusta on annettu lisäksi lakitekstiä tarkentava valtioneuvoston asetus.

Nykytila ja muutosten lähtökohdat

Etelä-Suomen YTA:ssa on voimassa oleva YTA-sopimus, joka on hyväksytty osapuolten ylimmissä päättävissä toimielimissä loppuvuonna 2024.

Pääministeri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa on useita kirjauksia, jotka tähtäävät YTA-yhteistyön tiivistämiseen. Hallitusohjelmassa todetaan muun muassa seuraavasti: "Vahvistetaan hyvinvointialueiden välistä työnjakoa, yhteistyötä ja yhteensovittamista erityisosaamisen saatavuutta koskevissa kysymyksissä, soveltuvin osin myös yhteistyöaluetasolla ja kansallisesti." ja " Hallitus [...] vahvistaa hyvinvointialueiden välistä sopimista yhteistyöaluetasolla ja kansallisesti." sekä "Vahvistetaan yhteistyöalueiden vastuuta koordinoida kustannustehokkuuden parantamista ja yhteisen investointisuunnittelun tekemistä."

Sosiaali- ja terveysministeriö teki kaikille yhteistyöalueille aloitteen 21.3.2025 YTA-sopimusten päivittämisestä. Aloite perustui hallitusohjelman lisäksi kestävän hyvinvointiyhteiskunnan ministeriryhmän 20.2.2025 tekemiin YTA-ohjauksen vahvistamista koskeviin linjauksiin. STM julkaisi lisäksi 18.6.2025 YTA-sopimisen soveltamisohjeen aloitteen tueksi, jossa annettiin linjauksia YTA-sopimuksen sisällöstä. Soveltamisohjeessa edellytetään yhteistyösopimuksilta aiempaa konkreettisempia kirjauksia alueiden työnjaosta, vastuista, menettelyistä ja kustannustenjaosta. Ohjeessa korostetaan erityisesti palvelutarpeen ennakointia, päivystys- ja ensihoitopalveluja, henkilöstön saatavuuden varmistamista, vaativien palvelujen järjestämistä, TKKI-toimintaa, tiedonhallintaa, varautumista sekä merkittävien investointien yhteensovittamista koskevien kirjausten täsmentämistä. Lisäksi ohjeessa edellytetään, että yhteistyösopimuksissa tulee kuvata niiden toimeenpano, seuranta ja päivittäminen nykyistä yksityiskohtaisemmin.

Myös YTA-sopimuksen sisältöä koskeva velvoittava lainsäädäntö on muuttunut nykyisen sopimuksen hyväksymisen jälkeen. Näitä ovat lasten ja nuorten terapiatakuuta koskevat lakimuutokset (voimaan 1.5.2025), järjestämislain valmiutta ja varautumista koskevien säännösten muutokset (voimaan 1.8.2025), leikkaustoimintaa koskeva terveydenhuoltolain 45 §:n muutos ja siihen liittyvä valtioneuvoston asetus 888/2025 (voimaan 1.10.2025), keskittämisasetuksen muutos 889/2025 (voimaan 1.10.2025) ja päivystysasetuksen muutos 890/2025 (voimaan 1.10.2025).

Nykyisen sopimuksen keskeinen ohjausrakenne, eli viranhaltijoista koostuvasta yhteistyöalueen ohjausryhmä (YTA-ohjausryhmä) on ohjannut sopimuksen päivityksen valmistelua edellä kuvatuista lähtökohdista. Valmistelussa on analysoitu sosiaali- ja terveysministeriön kesäkuussa 2025 antama soveltamisohje sekä arvioitu sopimuskirjausten riittävyys suhteessa soveltamisohjeeseen ja muuttuneeseen lainsäädäntöön. Samalla sopimusteksti on käyty kokonaisuudessaan läpi, tiivistetty ja yhdenmukaistettu.

Tiivistelmä päivitetyn sopimuksen sisällöstä ja siihen tehdyistä muutoksista

Lähtökohtana on, että nykyistä vastaava sopimuksen porrastettu rakenne säilyy ennallaan. YTA-sopimus muodostaa hyvinvointialueiden, Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen sekä HUS-yhtymän välisen yhteistyön lakisääteisen pääsopimuksen, jota täydennetään toimintaa, vastuita ja kustannustenjakoa tarkentavilla alasopimuksilla. Syyskuussa 2026 voimassa oli 46 YTA-alasopimusta, minkä lisäksi useita uusia alasopimuksia oli valmistelussa.

Sopimukseen on lisätty nykyisen sopimuksen voimaantulon jälkeen tehtyjen lainsäädäntömuutosten edellyttämät kirjaukset. Muutokset koskevat muun muassa lasten ja nuorten terapiatakuuta, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain valmiutta ja varautumista koskevia säännöksiä, terveydenhuoltolain 45 §:ää sekä keskittämis- ja päivystysasetusten muutoksia. Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumista sekä valmiuskeskuksen toimintaa koskeva luku on kirjoitettu kokonaisuudessaan uudelleen.

Sopimuksen taustaa ja tarkoitusta koskevia kirjauksia on tarkennettu erityisesti pääsopimuksen ja alasopimusten välisen suhteen osalta. Väestön palvelutarpeen arviointia ja ennakointia koskevaa kokonaisuutta on selkeytetty, ja siitä on poistettu nopeasti vanhenevat tilastotiedot. Terveydenhuoltoa koskeviin kirjauksiin on lisätty

erikoissairaanhoidon työnjaon vuosittainen tarkasteluprosessi sekä täsmennetty ensihoitokeskuksen toimintaa ja kehitysvammaisten tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevia kuvauksia.

Lisäksi sopimusta on täydennetty lääkehuollon kansallista tiekarttaa, lääkinnällisten laitteiden hallinnointia, sosiaali- ja kriisipäivystyksiä sekä investointien yhteensovittamista koskevilla kirjauksilla. Uudessa liitteessä määritellään yliopistosairaalatasoiseen toimintaan liittyvät laitteet ja investoinnit. Sopimukseen on myös lisätty kielellisten oikeuksien toteutumisen edistämistä koskeva kohta sekä tarkennettu ohjausryhmän ja työryhmien toimivaltaa ja tehtäviä.

Järjestämislain 37.3 §:n mukaan järjestämissopimuksesta on kuultava STM:ää ennen sen hyväksymistä. Kuulemistilaisuus järjestettiin 26.5.2026. Kuulemistilaisuudessa annetun palautteen perusteella sopimusluonnokseen täsmennettiin jo tehtyihin ja valmisteilla oleviin YTA-alasopimuksiin liittyviä vastuita ja aikatauluja. Vuodelle 2027 on kirjattu tavoitteeksi yhteistyöaluetasoisen alueellisen tietopohjan toteuttaminen. Lisäksi sopimukseen kuvattiin yhteistyö vapaaehtoiseen henkilöstön liikkuvuuteen perustuvien ratkaisujen tunnistamiseksi tilanteissa, joissa yksittäisellä sopijapuolella ei ole käytettävissään tietyn erikoisalan virkalääkäriä. Sopimukseen on tehty lisäksi muita tarkennuksia, mm. ICT:n kehittämisen, hankintojen, käyttöönoton ja häiriöhallinnan toimintatapojen, vaativien sosiaalipalvelujen järjestämisen, ja TKKI-toiminnan rakenteiden ja sekä vastuiden osalta. Sopimukseen on kuvattu myös keskitettyjen leikkausten määrän, laadun ja potilasturvallisuuden seurantaan toimintamalli, joka on integroitu erikoissairaanhoidon yhteistyön vuosikelloon, ja lisäksi ensihoitokeskuksen rakenteet ja toimintamalli on tarkennettu.

Yhteistyöalueen ohjausryhmän arvion mukaan ministeriön ohjaus on otettu laajasti huomioon ja sopimusta on täydennetty siten, että se vastaa muuttuneen lainsäädännön vaatimuksia.

Järjestämislain 37.2 §:n mukaan yhteistyösopimusta valmisteltaessa hyvinvointialueiden on kuultava sosiaali- ja terveysalan koulutusta antavia korkeakouluja sopimuksen mukaisesta koulutus, tutkimus- ja innovaatiotoiminnasta. Kuuleminen on toteutettu TKKI-koordinoivassa neuvottelukunnassa, jossa on edustus alueen korkeakouluista, yliopistoista ja sosiaalialan osaamiskeskuksista. Neuvottelukunnan jäsenille on toimitettu sopimusluonnos, ja sopimukseen päivityksen yhteydessä esitetyt kirjausmuutokset on käsitelty neuvottelukunnan kokouksessa 30.9.2026. Lisäksi valmiutta ja varautumista koskevat sopimuskirjaukset on laadittu järjestämislaissa edellytetyn mukaisesti yhteistyössä STM:n valmiusyksikön kanssa.

Sopimuksen hyväksyminen

Sopimus esitetään nyt sopijapuolten aluevaltuustojen, Helsingin kaupunginvaltuuston ja HUS-yhtymän yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi. Tarkoituksena on, että sopimus hyväksyttäisiin kuluvan vuoden loppuun mennessä. Sopimus tulee voimaan, kun kaikki sopijapuolet ovat hyväksyneet sopimuksen.

Esteellisyyskysymysten huomiointi päätöksenteossa

Hallintolain 11 §:n mukaan hallintoasiassa asianosainen on se, jonka etua, oikeutta tai velvollisuutta asia koskee. YTA-sopimuksen hyväksymistä koskevassa asiassa asianosaisia ovat sopimuksen sopijapuolet.

Hallintolain 28 §:n mukaan virkamies ja vastaavasti monijäsenisen toimielimen jäsen on esteellinen, jos hän on palvelussuhteessa asianosaiseen (palvelussuhdejäävi, 4 k.) tai jos hän on asianosaisen yhteisön hallituksen jäsen taikka toimitusjohtajaa vastaavassa asemassa asianosaisessa yhteisössä (yhteisöjäävi, 5 k.).

Hyvinvointialuelain 102.4 §:ssä on säädetty poikkeuksesta yhteisöjääviin, jonka mukaan yhteisöjääviä ei sovelleta hyvinvointialueen palveluksessa oleviin tai luottamushenkilöihin, vaikka he olisivat edellä mainitussa asemassa hyvinvointiyhtymässä. Esteellisyys syntyy kuitenkin, jos hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän välillä on intressiristiriita. Sopimuksen hyväksymisessä katsotaan aina vallitsevan intressiristiriidan, vaikka sopimus olisi neuvoteltu hyvässä yhteisymmärryksessä.

Edellä mainitusta seuraa, että yhden YTA-sopimuksen sopijapuolen palveluksessa olevat, hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtajaa vastaavassa asemassa olevat ovat esteellisiä osallistumaan YTA-sopimuksen käsittelyyn toisen osapuolen päätöksenteossa.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy esityslistan liitteenä olevan Etelä-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen.

§ 259
Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen talousraportointi tammi – lokakuu 2026

IUHVADno-2026-4033

Liitteet

1 Liite: Talousraportti 1-10/2026

Valmistelu ja lisätiedot:
talouspäällikkö Annette Povenius
johtava controller Heli Sampolahti-Hänninen
controller Veronica Rytkönen
controller Annica Åhman
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Tammi-lokakuussa 2026 Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella on kertynyt toimintatuottoja 39,9 miljoonaa euroa, joka on 83 prosenttia talousarviosta. Tasaisen budjettikertymän mukaisesti kertymäprosentin tulisi olla noin 83, joten alkuvuosi on toteutunut budjetin mukaisesti. Toimintatuottoja ennustetaan kertyvän 0,5 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän.

Toimintakuluja on kertynyt tammi-lokakuussa 403,1 miljoonaa euroa. Toimintakulujen toteuma talousarvioon nähden on 82 prosenttia kymmeneltä kuukaudelta. Koko vuodelle toimintakuluihin ennustetaan 0,2 miljoonan euron talousarvioalitusta. Henkilöstökulujen toteuma talousarvioon nähden on 82 prosenttia. Koko vuodelle henkilöstökuluihin ennustetaan 0,7 miljoonan euron talousarvioalitusta, josta sosiaali- ja terveystoimen toimialan alitusennuste on 0,2 miljoonaa euroa. Toisaalta palveluostoissa työvoiman vuokrauksen ennustetaan ylittävän 2,4 miljoonalla eurolla budjetoidun.

Palveluostoissa tammi-lokakuun toteuma on 83 prosenttia, ja koko vuoden talousarvion ylityspaine on noin 2,2 miljoonaa euroa. Palvelujen ostoissa ylityspaine on 2,2 miljoonaa euroa – merkittävin ylitys on työvoiman vuokrauksessa. Asiakaspalveluostojen ennuste on 0,9 miljoonaa euroa talousarviota pienempi. Erikoissairaanhoidon ennuste on 1,4 miljoonaa euroa muutettua talousarviota alhaisempi. Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin ennustetaan 0,6 miljoonan euron, avustuksiin 0,9 miljoonan euron ja muihin toimintakuluihin 0,2 miljoonan euron talousarvioalitusta.

Valtion rahoitus on toteutunut muutetun talousarvion mukaisesti. Rahoitustuottojen ja -kulujen ennustetaan toteutuvan muutetun talousarvion mukaisesti.

Vuosikatteen ennakoidaan asettuvan -4,8 miljoonaan euroon eli toteutuvan 0,7 miljoonaa euroa talousarviota parempana. Poistojen jälkeen tilikauden tuloksen ennustetaan olevan -5,9 miljoonaa euroa eli tilikauden alijäämän ennustetaan toteutuvan 2,4 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota pienempänä.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi talousraportin 1–10/2026 ja lähettää sen tiedoksi aluevaltuustolle ja lautakunnille.

§ 260
Hallintojohtajan virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen 1.1.2027 lukien

IUHVADno-2026-4040

Valmistelu ja lisätiedot:
konsernipalvelujohtaja Anneli Lehtimäki
henkilöstöjohtaja Tuuli Lindström
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Hallintosäännön 47.3 §:n mukaan aluehallitus päättää toimialajohtajien ja konsernipalveluiden johtajien sekä sisäisestä tarkastuksesta vastaavan viranhaltijan valinnasta.

Laissa kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta todetaan seuraavaa:

23 § (29.6.2021/627)
Virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen

Toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä kunnan tai hyvinvointialueen viranomainen voi, varattuaan viranhaltijalle tilaisuuden tulla kuulluksi, päättää, että viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta muutetaan, jos toiminnan uudelleenjärjestely tai muu perusteltu syy sitä edellyttää.

Aluehallitus on päättänyt 12.3.2026 § 74 käynnistää yhteistoimintaneuvottelut hyvinvointialueen talouden tasapainottamiseksi, toiminnan uudelleenjärjestämiseksi ja organisaatiorakenteen selkeyttämiseksi. Yhteistoimintaneuvotteluissa on käsitelty muun ohella johtamisrakenteen muutoksia, tehtävien ja vastuiden uudelleenjärjestelyä sekä konserni- ja strategiapalveluiden kokonaisuuden vahvistamista. Nyt esitettävä hallintojohtajan virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen perustuu yhteistoimintaneuvottelujen perusteella tehtyihin päätöksiin ja niiden toimeenpanoon aluehallituksen 21.5.2026 päätöksen mukaisesti ja konsernipalvelujohtajan virantoimitusvelvollisuuden muutokseen (aluehallitus 13.8.2026 § 176) 1.9.2026 lukien.

Lisäksi hallintojohtajan virantoimitusvelvollisuuteen vaikuttavia päätöksiä on tehty aluehallituksen (8.5.2025 §108) kokouksessa, jossa päätettiin ravinto- ja laitoshuollon palvelujen ulkoistamisesta sekä aluehallituksen kokouksessa (13.8.2026 §176), jossa on tehty päätös konsernipalvelujohtajan virantoimitusvelvollisuuden muuttamisesta. Näiden lisäksi keväällä 2026 aluevaltuuston päätös (10.6.2026 §50) organisaatiorakenteen muutoksesta vaikuttaa hallintojohtajan virantoimitusvelvollisuuteen. Aluehallituksen päätöksen (13.8.2026 §176) mukaan konsernipalvelujohtajan virantoimitusvelvollisuutta on muutettu siten, että hankinta- ja kiinteistöpalvelut siirtyvät 1.9.2026 suoraan konsernipalvelujohtajan alaisuuteen hallintopalveluista. Nämä muutokset toteuttavat syksyn 2025 ja kevään 2026 YT-menettelyn toimeenpanoa.

Yllä kuvatun organisaatiomuutoksen ja tehtävien uudelleenjärjestelystä johtuvan perustellun syyn johdosta, hallintojohtaja Camilla Söderströmin virantoimitusvelvollisuutta on tarkoituksenmukaista muuttaa siten, että Söderströmin virantoimitusvelvollisuutta muutetaan seuraavasti:

Nykyisestä tehtäväkokonaisuudesta poistuviksi esitetyt vastuut ja tehtävät:

- hankinta- ja kiinteistöpalvelujen sekä logistiikan johtamisvastuut esitetään poistettaviksi hallintojohtajan tehtäväkokonaisuudesta niiden siirryttyä 1.9.2026 konsernipalvelujohtajan alaisuuteen.
- ravintopalvelujen ja laitoshuollon oman palvelutuotannon johtamisvastuut esitetään poistettaviksi palvelutuotannon siirryttyä ulkoiselle toimijalle 10.5.2026. Tilaamiseen, sopimusohjaukseen ja valvontaan liittyvät tehtävät ovat siirtyneet osin hankintatoimelle ja osin sosiaali- ja terveyspalvelujen operatiiviseen toimintaan.

Hallintojohtajan vastuulle tuleva uusi tehtävä tai tehtäväkokonaisuus:

- vakuutusasioiden hoitaminen hyvinvointialuetasoisesti. Hallintojohtaja toimii hyvinvointialueen vakuutussopimusten yhdyshenkilönä ja vakuutusportaalin pääkäyttäjänä sekä käyttöoikeuksien hallinnoijana. Tehtävään kuuluu myös seurata vakuutusturvan voimassaoloa (ml. irtain omaisuus) yhteistyössä toimialojen kanssa. Hallintojohtaja toimii myös neuvonantajana henkilöstölle vakuutusasioissa ja vastaa vakuutusturvan oikealla tasolla pitämisestä. Toimivalta osoitetaan konsernipalvelujen toimintaohjeen päivittämisellä.

Johtamis-, esihenkilö- tai valmisteluvastuun muutos:

- hallintojohtaja toimii hallintopalvelujen vastuualueen (1.1.2027 lukien tulosyksikön) esihenkilönä. Hänen suorassa alaisuudessaan toimivat hallintopäällikkö, tiedonhallintavastaava, kaksi (2) juristia, tiedonhallintasihteeri ja kaksi (2) asianhallintasihteeriä. Muutoin henkilöstö-, talous-, valmistelu- ja päätöksentekovastuut säilyvät muuttumattomina. Hallintojohtaja kuuluu sekä hyvinvointialueen johtoryhmään että konsernipalvelujen johtoryhmään.

Muutoksen tavoitteena on yhdenmukaistaa ja selkeyttää hyvinvointialueen johtamisrakennetta, madaltaa organisaatiota sekä vahvistaa konserni- ja strategiapalveluiden kokonaisohjausta.

Esitys ei lisää henkilöstömäärää, vaan tehtävät ja johtamissuhteet järjestellään uudelleen olemassa olevalla henkilöstöllä. Muutoksella ei ole muutoin vaikutuksia hallintojohtajan palvelussuhteen muihin ehtoihin.

Viranhaltijan tehtävien muuttaminen perustuu toiminnan uudelleenjärjestelyyn ja muuhun viranhaltijalain 23 §:ssä tarkoitettuun perusteltuun syyhyn.

Viranhaltijaa on kuultu (17.11.2026) asiassa ennen päätöksentekoa.

Sovelletut säännökset: laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 23 § (29.6.2021 /627)

Toimivalta: Hallintosääntö § 47.3 Hallintojohtajan toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen ottamisesta päättää aluehallitus. Aluehallitus on siten kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 23 §:n nojalla toimivaltainen päättämään hallintojohtajan virantoimitusvelvollisuuden muuttamisesta.

Aluehallitukselle esitetään päätettäväksi, että

- hallintojohtaja Camilla Söderströmin virantoimitusvelvollisuutta muutetaan 1.1.2027 lukien siten, että tehtävästä poistuu hankinta- ja kiinteistöpalvelujen sekä logistiikan johtamisvastuut, ravintopalvelujen ja laitoshuollon oman

palvelutuotannon johtamisvastuut, tilaus ja sopimusohjaus ja valvonta poistuvat palvelutuotannon siirryttyä ulkoiselle toimijalle 10.5.2026.
- hallintojohtaja Camilla Söderströmin tehtävään kuuluu vakuutusasioiden hoitaminen hyvinvointialuetasoisesti. Hallintojohtaja toimii hyvinvointialueen vakuutussopimusten yhdyshenkilönä ja vakuutusportaalin pääkäyttäjänä sekä käyttöoikeuksien hallinnoijana. Tehtävään kuuluu myös seurata vakuutusturvan voimassaoloa (ml. irtain omaisuus) yhteistyössä toimialojen kanssa. Hallintojohtaja toimii myös neuvonantajana henkilöstölle vakuutusasioissa ja vastaa vakuutusturvan oikealla tasolla pitämisestä. Toimivalta osoitetaan konsernipalvelujen toimintaohjeen päivittämisellä.
- hallintojohtaja Camilla Söderström toimii hallintopalvelujen vastuualueen (1.1.2027 lukien tulosyksikön) esihenkilönä. Hänen suorassa alaisuudessaan toimivat hallintopäällikkö, tiedonhallintavastaava, kaksi (2) juristia, tiedonhallintasihteeri ja kaksi (2) asianhallintasihteeriä. Muutoin henkilöstö-, talous-, valmistelu- ja päätöksentekovastuut säilyvät muuttumattomina. Hallintojohtaja kuuluu sekä hyvinvointialueen johtoryhmään että konsernipalvelujen johtoryhmään.

Virantoimitusvelvollisuuden muutoksella ei ole muutoin vaikutuksia hallintojohtaja Camilla Söderströmin palvelussuhteen muihin ehtoihin.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus päättää, että

- hallintojohtaja Camilla Söderströmin virantoimitusvelvollisuutta muutetaan 1.1.2027 lukien siten, että tehtävästä poistuu hankinta- ja kiinteistöpalvelujen sekä logistiikan johtamisvastuut, ravintopalvelujen ja laitoshuollon oman palvelutuotannon johtamisvastuut, tilaus ja sopimusohjaus ja valvonta poistuvat palvelutuotannon siirryttyä ulkoiselle toimijalle
- hallintojohtaja Camilla Söderströmin tehtävään kuuluu vakuutusasioiden hoitaminen hyvinvointialuetasoisesti.
- hallintojohtaja Camilla Söderström toimii hallintopalvelujen vastuualueen (1.1.2027 lukien tulosyksikön) esihenkilönä. Hänen suorassa alaisuudessaan toimivat hallintopäällikkö, tiedonhallintavastaava, kaksi (2) juristia, tiedonhallintasihteeri ja kaksi (2) asianhallintasihteeriä. Muutoin henkilöstö-, talous-, valmistelu- ja päätöksentekovastuut säilyvät muuttumattomina. Hallintojohtaja kuuluu sekä hyvinvointialueen johtoryhmään että konsernipalvelujen johtoryhmään.

Virantoimitusvelvollisuuden muutoksella ei ole vaikutusta virkasuhteen muihin ehtoihin.

§ 261
Kahden hyvinvointialueen omistaman asunto-osakkeen myynti

IUHVADno-2026-4055

Valmistelu ja lisätiedot:
kiinteistöpäällikkö Katri Onnela
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue omistaa kaksi Porvoossa sijaitsevaa asunto-osaketta: Aleksanterinkatu 22, asunto 8 sekä Edelfeltinbulevardi 21 B 22. Asunnot ovat vuokrattuina, ja perittävien vuokrien tarkoituksena on kattaa asuntojen omistamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kulut.

Asuntojen omistaminen ei liity hyvinvointialueen lakisääteisten palvelujen järjestämiseen, eikä asuntojen voida katsoa kuuluvan hyvinvointialueen strategiseen kiinteistökantaan. Huoneistojen keittiöt ja kylpyhuoneet ovat taloyhtiöiden toteuttamia putkiremontteja lukuun ottamatta pääosin alkuperäisessä kunnossa. Asuntoihin ja asunto-osakeyhtiöihin kohdistuu nykyisiä ja tulevia korjaus-, perusparannus- ja rahoitustarpeita, jotka lisäävät omistamisesta aiheutuvia kustannuksia ja riskiä siitä, etteivät vuokratuotot pitkällä aikavälillä kata kaikkia omistamisen kustannuksia.

Osakekirjojen perusteella asunnot ovat aikanaan siirtyneet testamentin perusteella. Testamenttiasiakirjoja ei kuitenkaan ole saatu hyvinvointialueen käyttöön, minkä vuoksi testamenttisaannon tarkempia ehtoja tai mahdollista käyttötarkoitussidonnaisuutta ei ole voitu varmistaa. Tämä epävarmuustekijä on huomioitu asian valmistelussa, mutta se ei ole asuntojen myynnin peruste.

Asuntojen myynti on niiden käyttötarkoitus, kunto, tulevat korjaus- ja investointitarpeet sekä hyvinvointialueen ydintehtäviin kuulumaton omistus huomioon ottaen taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaista. Asunnoista hankitaan ennen myyntiä puolueettomat arviot, ja myynti toteutetaan markkinaehtoisesti vähintään arvioituun käypään arvoon.

Hallintosäännön 23.1 §:n mukaan aluehallitus päättää osakkeiden ostamisesta, myymisestä ja vaihtamisesta, jos kauppahinta on enintään 10 000 000 euroa.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus päättää:

1. myydä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen omistamat asunto-osakkeet Aleksanterinkatu 22, asunto 8, Porvoo ja Edelfeltinbulevardi 21 B 22, Porvoo markkinaehtoisesti vähintään puolueettoman ulkopuolisen arvioijan määrittämään käypään arvoon;
2. valtuuttaa kiinteistöpalvelut hankkimaan asunto-osakkeista tarvittavat arviot, käynnistämään myyntiprosessin sekä toteuttamaan myyntiin liittyvät käytännön järjestelyt aluehallituksen päätöksen mukaisesti; ja

3. todeta, että kauppakirjat ja muut myynnin toteuttamisen edellyttämät asiakirjat allekirjoittaa kiinteistöpäällikkö voimassa olevan konsernipalveluiden toimintaohjeen mukaisesti.

§ 262
Lisäys asiakasmaksuihin 2026: Päiväkirurginen maksu

IUHVADno-2023-3974

Liitteet

1 Liite: Asiakasmaksut 2026
2 Bilaga: Klientavgifter 2026

Valmistelu ja lisätiedot:
tulosyksikköpäällikkö Sanna Alatyppö
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Suun terveydenhuolto hankkii anestesiassa toteutettavat suun terveydenhuollon palvelut kilpailutetulta yksityiseltä palveluntuottajalta. Sopimus on tullut voimaan marraskuussa 2026.

Aiemmin anestesiassa toteutettava suun terveydenhuollon palvelu on hankittu HUS-yhtymältä. HUS-yhtymä on vastannut palvelun toteuttamisesta sekä palveluun lähetettyjen asiakkaiden asiakasmaksujen laskuttamisesta. Asiakkaalta on peritty asiakasmaksuasetuksen mukainen päiväkirurginen maksu.

Toimintamalli on muuttunut eikä palvelua ole tältä osin enää mahdollista hankkia HUS-yhtymältä, vaan hyvinvointialue hankkii sen kilpailutetulta yksityiseltä palveluntuottajalta. Palveluntuottaja laskuttaa tuottamastaan palvelusta hyvinvointialuetta. Samalla asiakkaan asiakasmaksujen määrääminen ja laskuttaminen siirtyvät tältä osin hyvinvointialueen tehtäväksi.

Hyvinvointialue laskuttaa asiakkaalta voimassa olevien asiakasmaksujen mukaiset maksut. Hyvinvointialueen vuoden 2026 asiakasmaksuhinnastossa ei kuitenkaan ole päiväkirurgista maksua, koska hyvinvointialue ei ole aiemman toimintamallin aikana itse laskuttanut kyseistä maksua asiakkaalta. Palvelun järjestämis- ja laskutustavan muutoksen vuoksi päiväkirurginen maksu on tarpeen lisätä hyvinvointialueen asiakasmaksuhinnastoon.

Asiakasmaksuasetuksen (912/1992) 8 a §:n mukaan päiväkirurgisesta toimenpiteestä, joka tehdään leikkaussalissa ja joka edellyttää yleisanestesiaa, laajaa puudutusta tai suonensisäisesti annettavaa lääkitystä, voidaan periä vuonna 2026 enintään 233,80 euroa. Maksu on sama kaikenikäisille asiakkaille.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus päättää lisätä vuoden 2026 asiakasmaksuhinnastoon suun terveydenhuollon päiväkirurgisen maksun (233,80 euroa) liitteen mukaisesti.

Aluehallitus, § 217,24.09.2026
Aluehallitus, § 254,12.11.2026
Aluehallitus, § 263, 26.11.2026

§ 263
Yhteistoimintaneuvottelujen tuloksen käsittely ja vuoden 2027 talousarvioon sisältyvät henkilöstövaikutteiset toimenpiteet

IUHVADno-2026-3371

Aluehallitus, 24.09.2026, § 217

Valmistelu ja lisätiedot:
hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist
konsernipalvelujohtaja Anneli Lehtimäki
henkilöstöjohtaja Tuuli Lindström
talousjohtaja Minna Sevón
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vuoden 2027 talousarvion valmistelu on edennyt vastuualueilla osana talouden tasapainottamisen kokonaisuutta. Valmistelun tässä vaiheessa on arvioitu, että hyvinvointialueen talouden edellyttämää sopeutusta ei voida toteuttaa yksinomaan ilman henkilöstöön kohdistuvia vaikutuksia. Suunnitelluilla toimenpiteillä voi toteutuessaan olla olennaisia vaikutuksia henkilöstön määrään, asemaan, tehtäviin, työn organisointiin, palvelussuhteen ehtoihin tai palvelurakenteeseen.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen alijäämä vuonna 2023 oli 34,6 miljoonaa euroa, 48,5 miljoonaa vuonna 2024 ja 12,8 miljoonaa euroa vuonna 2025. Tilikauden 2026 ennustettu alijäämä 6,3 miljoonaa euroa huomioiden kumulatiivinen alijäämä vuoden 2026 lopussa on 102,2 miljoonaa euroa. Alijäämä on kertynyt siitä, että toteutuneita nettokäyttökustannuksia ei ole pystytty kattamaan valtion rahoituksella. Pelastustoimessa valtion rahoituksen poikkeama nettokäyttökustannuksiin verrattuna on -5,4 miljoonaa ja sosiaali- ja terveystoimessa -96,8 miljoonaa euroa vuosina 2023 – 2026, mikäli vuoden 2026 tulos on ennustetun mukainen.

Valtiovarainministeriö päätti 17.6.2025 käynnistää arviointimenettelyn Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella. Arviointiryhmän tehtävänä oli laatia yhdessä hyvinvointialueen kanssa toimenpide-ehdotukset talouden tervehdyttämiseksi ja palvelujen turvaamiseksi aluevaltuuston käsittelyä varten. Arviointiryhmälle esiteltiin 1.12.2025 kokouksessa alueella valmisteltu tuottavuusohjelma 2026 – 2029. Aluehallitus käsitteli 11.12.2025 kokouksessaan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen 2026 – 2028 sekä tuottavuusohjelman, jolta pohjalta aluevaltuusto teki päätöksen 17.12.2025. Ohjelman täysimääräinen toteuttaminen edellyttää merkittävää toimintakulujen laskua jo vuosina 2026 – 2027 sekä vahvaa sitoutumista päätöksentekoon, toimeenpanoon ja seurantaan.

Talouden suunnittelukehykseen vuosille 2027–2030 on sisällytetty aluevaltuuston hyväksymä 41,8 miljoonan euron tuottavuusohjelma. Tuottavuusohjelman toimintakulujen euromääräisessä laskennassa on käytetty 2,1 % indeksikorotusta vuodelle 2027. Taloussuunnittelukehyksen toimintakuluissa on huomioitu

hyvinvointialueindeksin 2,63 % mukainen korotus. Henkilöstökulujen korotus vuodesta 2026 vuoteen 2027 verrattuna on 3,36 %.

Valtion rahoitus laskee 21.9.2026 päivitetyn valtiovarainministeriön tiedon mukaan 0,6 miljoonaa euroa.

Muissa toimintakuluissa 0,53 % indeksierotus muodostaa 1,8 miljoonaa euroa. Erikoissairaanhoidon kasvu-% vuodesta 2026 vuoteen 2027 on 3,4 % eli 3,3 miljoonaa euroa eroa tuottavuusohjelmassa käytettyyn laskentaan nähden. Nämä erotukset tulee kompensoida lisätoimenpiteillä. Tuottavuusohjelmassa on lisäksi toimenpiteitä, jotka on todettu valmisteltavaksi ja tuotavaksi päätöksentekoon erikseen. Tällaisia ovat esimerkiksi terveysasemien ja suun terveydenhuollon toiminnan tehostaminen tai keskittäminen.

Arviointiryhmä totesi 22.5.2026, että talousarvio- ja suunnitelmakehys vuosille 2027 – 2030 on riittävä kattamaan vuosina 2023 – 2026 kertyneet alijäämät vuoden 2031 loppuun mennessä, jos aluevaltuuston hyväksymät sopeutustoimet toteutetaan täysimääräisesti. Tavoite on erittäin haastava ja edellyttää, että nettokustannukset pysyvät suunnitelmakehyksen edellyttämissä rajoissa. Erikoissairaanhoidon kustannusten kasvun hillintään liittyy erityinen riski, koska alueen mahdollisuudet vaikuttaa HUS-yhtymän kustannuskehitykseen ovat rajalliset. Lisäksi valtion rahoituksen kehittyminen tulevien vuosien osalta on epävarmaa.

Vuoden 2027 talousarvioesityksien toimintakatteen poikkeama kehykseen nähden huomioiden ateriapalveluiden ja laitoshuollon vuoden 2026 talousarviomuutokset on hyvinvointialuetasolla yhteensä -5,1 miljoonaa euroa, josta pelastustoimessa -0,3 miljoonaa sekä sosiaali- ja terveystoimessa -5,0 miljoonaa euroa. Edellä kuvatun lisäksi tulee kattaa 0,6 miljoonalla eurolla vähentyvä valtionrahoitus. Konsernipalveluiden talousarvioesitys on 0,2 miljoonaa euroa kehystä parempi. Näin vuoden 2027 talousarvion valmistelussa katettava lisäsopeutustarve on yhteensä 5,6 – 5,7 miljoonaa euroa.

Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (jäljempänä yhteistoimintalaki) mukaan työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa on käsiteltävä henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavat muutokset sekä sellaiset taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavat toimenpiteet, jotka voivat johtaa osa-aikaistamiseen, lomauttamiseen tai irtisanomiseen. Koska valmistelussa olevien toimenpiteiden arvioidaan voivan johtaa yli kymmenen työntekijän irtisanomiseen, lomauttamiseen tai osa-aikaistamiseen, yhteistoimintaneuvotteluja on käytävä vähintään kuuden viikon ajan.

Jos hyvinvointialueen talousarvioehdotuksessa esitetään sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia tai merkittäviä muutoksia palvelussuhteiden ehdoissa, toimenpiteet on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen kuin aluehallitus tekee aluevaltuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen. Yhteistoimintamenettelyn käynnistäminen tässä vaiheessa on tarpeen, jotta mahdolliset henkilöstövaikutteiset toimenpiteet voidaan käsitellä henkilöstön edustajien kanssa lain edellyttämällä tavalla ennen vuoden 2027 talousarvioesityksen lopullista valmistelua.

Edellä kuvatuilla perusteilla aluehallitukselle esitetään, että Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella käynnistetään koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Yhteistoimintaneuvottelujen piirissä on yhteensä noin

2 600- 2 700 henkilöä. Hyvinvointialuejohtaja antaa aluehallituksen päätöksenteon jälkeen henkilöstön edustajille erillisen neuvotteluesityksen, jossa kuvataan neuvottelujen perusteet, alustavat arviot henkilöstövaikutuksista ja mahdollisten toimenpiteiden kohteeksi joutuvien määrästä ja niiden kohdentamisesta sekä alustavan arvion neuvotteluaikataulusta.

Yhteistoimintaneuvotteluissa käsitellään suunniteltujen toimenpiteiden perusteita, vaikutuksia ja vaihtoehtoja. Neuvottelujen arvioitu kesto perustuu yhteistoimintalain mukaiseen vähimmäiskestoon. Neuvotteluvelvoitteen täyttyminen arvioidaan neuvottelujen päätyttyä. Alustavan arvion mukaan viimeinen neuvottelukerta on 11.11.2026 edellyttäen, että yhteistoimintalain mukainen neuvotteluvelvoite on siihen mennessä täyttynyt.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus päättää

1. käynnistää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella koko henkilöstöä koskevat työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 4 §:n ja 7 §:n mukaiset yhteistoimintaneuvottelut vuoden 2027 talousarvion valmisteluun ja talouden tasapainottamiseen liittyvistä mahdollisista toimenpiteistä, joilla voi olla henkilöstövaikutuksia;
2. merkitä tiedoksi, että yhteistoimintaneuvottelujen vähimmäiskesto on kuusi viikkoa ja että hyvinvointialuejohtaja antaa henkilöstön edustajille yhteistoimintalain mukaisen neuvotteluesityksen ennen neuvottelujen käynnistämistä;
3. todeta, että yhteistoimintaneuvottelujen perusteella tehty päätösehdotus mahdollisista toimenpiteistä tuodaan aluehallituksen käsiteltäväksi yhteistoimintaneuvottelujen päätyttyä ja neuvotteluvelvoitteen tultua täytetyksi.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös
Aluehallitus päätti

1. käynnistää Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella koko henkilöstöä koskevat työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 4 §:n ja 7 §:n mukaiset yhteistoimintaneuvottelut vuoden 2027 talousarvion valmisteluun ja talouden tasapainottamiseen liittyvistä mahdollisista toimenpiteistä, joilla voi olla henkilöstövaikutuksia;
2. merkitä tiedoksi, että yhteistoimintaneuvottelujen vähimmäiskesto on kuusi viikkoa ja että hyvinvointialuejohtaja antaa henkilöstön edustajille yhteistoimintalain mukaisen neuvotteluesityksen ennen neuvottelujen käynnistämistä;
3. todeta, että yhteistoimintaneuvottelujen perusteella tehty päätösehdotus mahdollisista toimenpiteistä tuodaan aluehallituksen käsiteltäväksi yhteistoimintaneuvottelujen päätyttyä ja neuvotteluvelvoitteen tultua täytetyksi.

Pykälä tarkastettiin heti.

Aluehallitus, 12.11.2026, § 254

Valmistelu ja lisätiedot:
hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist
konsernipalvelujohtaja Anneli Lehtimäki
talousjohtaja Minna Sevón
henkilöstöjohtaja Tuuli Lindström
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Asian tausta ja neuvottelujen käynnistäminen

Aluehallitus päätti 24.9.2026 § 217 käynnistää koko Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut vuoden 2027 talousarvion valmisteluun ja talouden tasapainottamiseen liittyvistä mahdollisista henkilöstövaikutteisista toimenpiteistä.

Vuoden 2027 talousarviovalmistelussa lisäsopeutustarpeeksi arvioitiin yhteensä 5,6–5,7 miljoonaa euroa. Sopeutustarve muodostui talousarvioesitysten toimintakatteen 5,1 miljoonan euron poikkeamasta suhteessa asetettuun kehykseen sekä valtionrahoituksen 0,6 miljoonan euron vähenemisestä.

Työnantaja antoi henkilöstön edustajille 25.9.2026 kirjallisen neuvotteluesityksen ja kutsun ensimmäiseen yhteistoimintaneuvotteluun. Ensimmäinen neuvottelu pidettiin 30.9.2026. Neuvotteluesitys annettiin siten yhteistoimintalain 7 §:ssä edellytetyllä tavalla viimeistään viisi päivää ennen neuvottelujen aloittamista.

Neuvotteluesityksen mukaan mahdolliset henkilöstövaikutukset saattoivat koskea koko hyvinvointialueen henkilöstöä, yhteensä noin 2 600–2 700 henkilöä. Alustavan arvion mukaan olennaiset muutokset ja mahdolliset irtisanomiset saattoivat koskea noin 95–100 henkilöä ja osa-aikaistamiset noin viittä henkilöä. Lomautusten arvioitiin voivan koskea koko henkilöstöä. Arviot olivat neuvottelujen käynnistyessä alustavia ja tarkentuivat neuvottelujen aikana. Ne eivät siten tarkoittaneet lopullista irtisanottavien, osa-aikaistettavien tai lomautettavien henkilöiden määrää.

Neuvottelujen toteuttaminen

Yhteistoimintaneuvotteluja käytiin ajalla 30.9.–11.11.2026 yhteensä seitsemän (7) kertaa. Neuvottelut kestivät yhteistoimintalain mukaisen vähintään kuuden viikon ajan niiden alkamisesta lukien. Neuvottelujen etenemisestä, seuraavista neuvottelukerroista, pelisäännöistä, käsiteltävästä aineistosta ja viestinnästä sovittiin neuvottelujen aikana.

Neuvotteluissa käsiteltiin työnantajan konserni- ja strategiapalveluihin, sosiaali- ja terveystoimeen sekä pelastustoimeen kohdistamia muutos- ja tehostamisesityksiä. Esitykset koskivat muun muassa palvelu- ja organisaatiorakenteita, johtamisrakenteita, työn organisointia, tehtävien ja vastuiden uudelleenjärjestelyjä, tehtävien täyttämättä jättämistä, luonnollisen poistuman hyödyntämistä sekä mahdollisia henkilöstövähennyksiä, osa-aikaistamisia ja lomautuksia.

Neuvotteluissa käsiteltiin suunniteltujen toimenpiteiden perusteita, vaikutuksia ja vaihtoehtoja sekä mahdollisuuksia vähentää henkilöstövaikutuksia. Lisäksi käsiteltiin henkilöstön ja henkilöstön edustajien esittämiä vaihtoehtoja ja säästöehdotuksia, työnantajan niihin antamia vastauksia, henkilöstövaikutusten kohdentamisperiaatteita, uudelleensijoittumista, koulutusmahdollisuuksia, työllistymistä edistävää toimintasuunnitelmaa, muutosturvaa sekä muita henkilöstön tukitoimia.

Mahdollisten henkilöstövaikutusten arvioinnissa lähtökohtina olivat muun muassa tehtävien tosiasiallinen vähentyminen, muuttuminen tai päättyminen, palvelurakenteen ja työn organisoinnin muutokset, virka- ja työehtosopimusten vähentämisjärjestystä koskevat määräykset, osaaminen ja kelpoisuus, asiakas-, potilas- ja palveluturvallisuus, mahdollisuudet sijoittaa henkilö muihin tehtäviin. Arvioinnissa huomioitiin myös tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun ja kielellisten oikeuksien turvaaminen.

Lomautuksia koskevan esityksen tarkentuminen

Mahdollisia lomautuksia koskeva työnantajan esitys tarkentui neuvottelujen aikana. Työnantaja ei 4.11.2026 käsitellyn tarkennetun esityksen mukaan esittänyt koko henkilöstöön kohdistuvia lomautuksia. Tarkastelu rajattiin hallinnollisissa tehtävissä työskentelevään henkilöstöön sekä pelastustoimen päivähenkilöstöön. Hallinnollisten tehtävien osalta tarkastelu kohdistui johtajatasolta palveluvastaavatasolle sekä hallinnollista toimistotyötä tekevään henkilöstöön.

Lomautuksista tai niiden lopullisesta kohdentamisesta ei ole tehty päätöksiä. Mahdollinen lomautusesitys tuodaan erikseen toimivaltaisen viranomaisen päätettäväksi vain, mikäli kustannus-hyötyanalyysin perusteella voidaan osoittaa riittävän luotettava nettosäästö ja lomautusten toteuttamisen muut edellytykset täyttyvät.

Neuvottelujen päättäminen ja neuvotteluvelvoitteen täyttyminen

Neuvotteluissa käsiteltiin yhteistoimintalain 4 §:n ja 7 §:n mukaisesti toimenpiteiden perusteita, vaihtoehtoja, ja vaikutuksia henkilöstön asemaan, työn organisointiin sekä mahdollisiin osa-aikaistamisiin ja irtisanomisiin.

Neuvotteluvelvoite todettiin yhteisesti täytetyksi 11.11.2026.

Yhteistoimintaneuvottelut päättyivät 11.11.2026 erimielisinä. Henkilöstöjärjestöt ovat toimittaneet yhteisen kannanoton, joka tuodaan aluehallituksen 26.11.2026 kokoukseen käsiteltäväksi yhdessä työnantajan vastineiden kanssa.

Neuvottelujen perusteella valmisteltavat varsinaiset toimenpiteet tuodaan erikseen aluehallituksen kokoukseen 26.11.2026 yhdessä vuoden 2027 talousarvion käsittelyn kanssa.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi yhteistoimintaneuvottelujen neuvotteluvelvoitteen täyttymisen ja neuvottelujen päättymisen. Aluehallitus käsittelee työnantajan esitystä toimenpiteistä yhdessä talousarvion 2027 kanssa kokouksessaan 26.11.2026.

Päätös
Aluehallitus merkitsi tiedoksi yhteistoimintaneuvottelujen neuvotteluvelvoitteen täyttymisen ja neuvottelujen päättymisen. Aluehallitus käsittelee työnantajan esitystä toimenpiteistä yhdessä talousarvion 2027 kanssa kokouksessaan 26.11.2026.

Aluehallitus, 26.11.2026, § 263

Liitteet

1 Liite: Yhteenveto yhteistoimintaneuvotteluissa käsitellyistä esityksistä 30.9. -11.11.2026
2 Liite: Työnantajan vastine henkilöstöjärjestöjen kannanottoon
3 Liite: Työnantajan neuvotteluesitys ja kutsu yhteistoimintaneuvotteluihin 25.9.2026
4 Liite: Henkilöstöjärjestöjen kirjallinen kannanotto ja vaihtoehtoiset esitykset säästö- ja muutostoimenpiteisiin 11.11.2026
5 Bilaga: Sammanfattning av de förslag som behandlats under samarbetsförhandlingarna 30.9.–11.11.2026
6 Bilaga: Arbetsgivarens bemötande av personalorganisationernas ställningstagande
7 Bilaga: Arbetsgivarensförhandlingsframställning för inledande av samarbetsförhandlingar och kallelse till samarbetsförhandlingar 25.9.2026

Valmistelu ja lisätiedot:
hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist
konsernipalvelujohtaja Anneli Lehtimäki
talousjohtaja Minna Sevón
henkilöstöjohtaja Tuuli Lindström
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Aluehallitus päätti 24.9.2026 § 217 käynnistää vuoden 2027 talousarvion valmisteluun liittyvät yhteistoimintaneuvottelut talouden tasapainottamiseen liittyvistä toimenpiteistä, joilla voi olla henkilöstövaikutuksia. Neuvotteluesityksen mukaan suunnitelluilla toimenpiteillä voi toteutuessaan olla vaikutuksia muun muassa henkilöstön määrään, asemaan ja tehtäviin, työn organisointiin, palvelussuhteen ehtoihin sekä hyvinvointialueen organisaatio- ja palvelurakenteeseen.

Yhteistoimintaneuvottelut on käyty työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaisesti. Neuvotteluissa on käsitelty vuoden 2027 talousarvion valmisteluun liittyviä talouden tasapainottamistoimenpiteitä ja niiden henkilöstövaikutuksia. Aluehallitus käsitteli 12.11.2026 yhteistoimintaneuvottelujen päättymisen ja neuvottelutuloksen. Neuvottelut päättyivät erimielisinä.

Yhteistoimintalain mukaan ennen kuin hyvinvointialue ratkaisee yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvan asian, työnantajan ja henkilöstön välillä on

neuvoteltava yhteistoiminnan hengessä lain tarkoittamalla tavalla. Jos talousarvioehdotus edellyttää henkilöstöön merkittävästi vaikuttavia toimenpiteitä, niitä koskeva yhteistoimintamenettely tulee toteuttaa osana talousarvion valmistelua.

Vuoden 2027 talousarvion valmistelu on edennyt samanaikaisesti yhteistoimintamenettelyn kanssa osana hyvinvointialueen talouden tasapainottamisen kokonaisuutta. Syksyn 2026 yhteistoimintamenettelyssä on käsitelty vuoden 2027 talousarvioesitykseen sisältyviä sellaisia suunniteltuja toimenpiteitä, joilla voi olla henkilöstövaikutuksia.

Henkilöstöjärjestöt ovat antaneet yhteistoimintaneuvotteluja koskevan kirjallisen kannanoton. Kannanotto sekä työnantajan vastine ovat liitteenä.

Neuvotteluissa käsitellyt tehtävä- ja henkilöstövaikutukset

Neuvotteluissa käsiteltyjen organisaatio- tai tehtävämuutosten piirissä on yhteensä 508 tehtävää. Vakinaisia tehtäviä esitetään lakkautettavaksi yhteensä 77,25 henkilötyövuotta vastaava määrä, josta avoimien tai eläköitymisen myötä lakkautettavien tehtävien osuus on 15,75 henkilötyövuotta.

Yhteistoimintaneuvottelujen alkaessa irtisanomisuhan piirissä arvioitiin olevan 95–100 henkilöä. Neuvottelujen päättyessä arvio on tarkentunut 60 henkilöön, joista kaksi on konserni- ja strategiapalveluissa ja 58 sosiaali- ja terveystoimessa. Pelastustoimessa irtisanomisuhka ei kohdistu henkilöstöön. Irtisanomisuhan piirissä olevien määrä ei tarkoita toteutuvien irtisanomisten määrää.

Neuvotteluissa käsitelty kymmenen päivän lomautus kohdennetaan konsernihallintoon, hyvinvointialuetasoisesti hallinnollisiin tehtäviin johtajatasosta palveluvastaavatasoon, pelastustoimen päivähenkilöstöön sekä hallinnollisiin toimistosihteeritehtäviin. Lomautusten arvioitu säästövaikutus vuonna 2027 on 401 880 euroa. Tarvittavat lomautuspäätökset tehdään erikseen jäljempänä kuvattujen toimeenpanoperiaatteiden mukaisesti.

Toimenpiteiden arvioidut talousvaikutukset

Neuvotteluissa käsiteltyjen esitysten arvioitu säästövaikutus on yhteensä 4 088 680 euroa vuonna 2027 ja 6 061 700 euroa vuonna 2028. Vaikutukset jakautuvat seuraavasti:

Konsernipalveluiden toimialan toimialakohtaisten esitysten arvioitu säästövaikutus on 183 980 euroa vuonna 2027 ja 50 500 euroa vuonna 2028.

Pelastustoimen toimialakohtaisten esitysten arvioitu säästövaikutus on 377 540 euroa vuonna 2027 että 369 600 euroa vuonna 2028.

Sosiaali- ja terveyspalveluiden toimialan toimialakohtaisten esitysten arvioitu säästövaikutus on 3 406 100 euroa vuonna 2027 ja 5 539 300 euroa vuonna 2028.

Ikääntyneiden palveluiden toimialan toimialakohtaisten esitysten arvioitu säästövaikutus on 80 560 euroa vuonna 2027 ja 48 300 euroa vuonna 2028.

Hyvinvointialuetasolla kohdennettujen kymmenen päivän lomautusten arvioitu kertaluonteinen säästövaikutus on yhteensä 401 880 euroa vuonna 2027. Säästövaikutus on kohdistettu kullekin toimialalle erikseen.

Hyvinvointialuetason henkilöstöetuuksiin liittyvien esitysten arvioitu säästövaikutus on 40 500 euroa vuonna 2027 ja 54 000 euroa vuonna 2028.

Toimenpiteiden toimeenpano

Yhteistoimintaneuvotteluissa käsitellyt talouden tasapainottamistoimenpiteet on huomioitu vuoden 2027 talousarvioesityksessä siltä osin kuin niiden toteuttaminen kohdistuu talousarviovuoteen 2027.

Toimenpiteiden toimeenpanossa hyödynnetään yhteistoimintamenettelyssä käsitellyn kokonaisuuden mukaisesti muun muassa luonnollista poistumaa ja eläköitymistä, avoimien ja vapautuvien tehtävien täyttämisen kriittistä arviointia, tehtävien ja työnjaon uudelleenjärjestelyjä, henkilöstön uudelleensijoittamista sekä organisaatio-, johtamis-, palvelurakenne- ja toimintatapamuutoksia.

Siltä osin kuin toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää henkilöstön vähentämistä tai muita palvelussuhteeseen kohdistuvia toimenpiteitä, niiden edellytykset arvioidaan ja tarvittavat päätökset tehdään erikseen sovellettavan lainsäädännön, virka- ja työehtosopimusten sekä hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti.

Toimenpiteiden toimeenpanossa huomioidaan toiminnan ja palvelujen jatkuvuus, asiakas- ja potilasturvallisuus, henkilöstön yhdenvertainen kohtelu sekä työnantajaa koskevat uudelleensijoittamis-, muun työn tarjoamis-, koulutus- ja muutosturvavelvoitteet.

Yhteys vuoden 2027 talousarvioon

Aluehallitus käsittelee 26.11.2026 samassa kokouksessa hyvinvointialueen vuoden 2027 talousarviota ja vuosien 2027–2030 taloussuunnitelmaa.

Vuoden 2027 talousarvioesitykseen sisältyvät, yhteistoimintamenettelyssä käsitellyt henkilöstövaikutteiset toimenpiteet, muodostavat osan hyvinvointialueen talouden tasapainottamisen kokonaisuutta. Talousarvioesityksessä on huomioitu sekä aikaisemmin päätettyjen ja edelleen toimeenpantavien toimenpiteiden vaikutuksia, että syksyn 2026 yhteistoimintaneuvotteluissa käsiteltyjä vuoden 2027 talousarvioon liittyviä toimenpiteitä.

Yhteistoimintamenettelyssä käsiteltyjen toimenpiteiden sisällyttäminen talousarvioon ei sellaisenaan merkitse yksittäistä viranhaltijaa tai työntekijää, virkaa, tehtävää tai palvelussuhdetta koskevan päätöksen tekemistä. Tarvittavat toimeenpanopäätökset tehdään erikseen hallintosäännön mukaisella toimivallalla ja sovellettavaa lainsäädäntöä noudattaen.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus merkitsee tiedoksi syksyn 2026 yhteistoimintaneuvottelujen neuvottelutuloksen, henkilöstöjärjestöjen kirjallisen kannanoton sekä työnantajan vastineen.

Aluehallitus toteaa, että työnantajan esitys toimenpiteistä on sisällytetty täysimääräisesti hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitykseen 2027.

Aluehallitus päättää, että yhteistoimintamenettelyssä käsiteltyjen toimenpiteiden toteuttamisesta tehdään tarvittavat erilliset päätökset hallintosäännön mukaisella toimivallalla sekä sovellettavaa lainsäädäntöä ja virka- ja työehtosopimuksia

noudattaen.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Aluehallitus, § 238,29.10.2026
Aluehallitus, § 264, 26.11.2026

§ 264
Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027-2030

IUHVADno-2026-1783

Aluehallitus, 29.10.2026, § 238

Liitteet

1 Liite: Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027-2030
2 Bilaga: Budget 2027 och ekonomiplan 2027-2030

Valmistelu ja lisätiedot:
talousjohtaja Minna Sevón
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Hyvinvointialuelain (611/2021) 115 § mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, sekä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027–2030 yhteydessä laaditaan investointisuunnitelma. Lisäksi siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Taloussuunnitelmassa hyväksytään hyvinvointialueen hyvinvointialuestrategiaa toteuttavat toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Valtiovarainministeriö käynnisti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen arviointimenettelyn 17.6.2025 alueen erittäin heikon taloustilanteen vuoksi. Arviointiryhmän tehtävänä oli laatia yhdessä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa toimenpide-ehdotukset alueen talouden tervehdyttämiseksi ja palvelujen turvaamiseksi aluevaltuuston käsittelyä varten.

Aluevaltuusto hyväksyi 17.12.2025 (§ 93) vuosien 2026–2028 talousarvion ja taloussuunnitelman sekä 41,9 miljoonan euron tuottavuusohjelman vuosille 2026–2029. Arviointimenettelyn toimenpideohjelma perustuu lisäksi aluehallituksen 21.5.2026 (§ 137) hyväksymään vuosien 2027–2030 taloussuunnitelmakehykseen, johon aluevaltuusto sitoutui 2.9.2026 (§ 57) osana arviointiryhmän loppuraportin hyväksymistä. Ohjelma sisältää päätetyt ja valmisteltavat sopeuttamis-, kehittämis- ja tehostamistoimet sekä määrittää alijäämien kattamisen ja nettokäyttökustannusten kehityksen.

Arviointiryhmä totesi 11.6.2026 antamassaan loppuraportissa, että vuosina 2023–2026 kertyneet alijäämät voidaan kattaa vuoden 2031 loppuun mennessä, jos sopeutustoimet toteutetaan pitkäjänteisesti ja täysimääräisesti ja nettokustannusten kasvu pysyy suunnitellulla uralla. Arviointiryhmä tunnistaa suuren haasteen hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon kustannusten kasvun hillinnässä, johon alueella on rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa pienen HUS-yhtymän jäsenosuutensa vuoksi. Muut keskeiset riskit sopeutustoimenpiteiden toteutumiseen liittyvät

väestörakenteeseen ja valtion rahoitusmallin muutoksiin. Hyvinvointialueen tulee turvata peruspalvelut alueensa asukkaille tiukan taloussuunnitelmakehyksen kustannusuran sallimissa rajoissa.

Hyvinvointialuelain 124 §:n mukaan arviointimenettelyn käynnistäminen rajoittaa hyvinvointialueen päätösvaltaa. Rajoituksen tarkoituksena on estää alueen taloudellisen tilanteen heikentyminen arviointiryhmän työn aikana ja varmistaa, että arviointiryhmän tekemiä toimenpide-ehdotuksia noudatetaan koko sen ajan kuin toimenpideohjelma on voimassa. Hyvinvointialue ei voi tehdä päätöstä, jolla olisi merkittäviä, pitkäaikaisia kielteisiä vaikutuksia hyvinvointialueen talouteen tai joka olisi arviointiryhmän toimenpide-ehdotusten vastainen. Tällaisia päätöksiä voi tehdä vain, jos päätöstä ei välttämättömistä syistä ja asian kiireellisyyden vuoksi voida lykätä. Nämä päätökset on annettava tiedoksi valtiovarainministeriölle. Valtiovarainministeriöllä on oikeus tehdä kyseisistä päätöksistä valitus tai oikaisuvaatimus.

Valtiovarainministeriö seuraa toimenpideohjelman voimassa olon ajan sen toteutumista erityisesti taseeseen kertyneen alijäämän ja nettokäyttökustannusten kehittymisen perusteella. Sosiaali- ja terveysministeriö ja sisäministeriö seuraavat omalla toimialallaan palvelujen järjestämiseen liittyvien toimenpiteiden ja suunnitelmien toteutumista. Valtiovarainministeriö totesi 4.9.2026 antamassaan päätöksessä, että ratkaisu aluejakoselvityksen tarpeellisuudesta arviointimenettelyssä olleilla hyvinvointialueilla voidaan jatkossa tehdä myös uutta arviointimenettelyä käynnistämättä, jos hyvinvointialueesta annetun lain 122 §:n tarkoittamat toimenpiteet eivät ole toteutuneet ja kyseisen lain 123 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Valtiovarainministeriö voi myös käynnistää uudelleen hyvinvointialueesta annetun lain 122 §:n tarkoittaman arviointimenettelyn, jos lain 123 §:n 1 momentin edellytykset täyttyvät tai sosiaali- ja terveysministeriö tekee valtiovarainministeriölle sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612 /2021) 27 §:ssä tarkoitetun aloitteen.

Vuoden 2025 lopussa hyvinvointialueella oli kattamatonta alijäämää 97,8 miljoonaa euroa. Osavuosikatsauksen 1–6/2026 ennusteen mukaan vuoden 2026 alijäämä asettuu 6,3 miljoonaan euroon. Talousarviossa 2027 ja taloussuunnitelmassa 2027–2030 tulee osoittaa, että vuosien 2023–2025 alijäämät ja tilikauden 2026 alijäämä saadaan katettua arviointiryhmän edellyttämässä aikataulussa vuoden 2031 loppuun mennessä.

Toimintaympäristön vaikutukset ja taloussuunnitelmaan sisältyvät merkittävimmät riskit

Taloussuunnitelmaan liittyy merkittävää epävarmuutta valtion rahoituksen riittävyyden osalta. Talousarvioesityksen valtion rahoitus vuodelle 2027 perustuu Valtiovarainministeriön 21.9.2026 julkaisemaan tietoon. Vuosien 2028 – 2030 rahoitus perustuu 30.4.2026 julkaistuihin tietoihin. Valtiovarainministeriö julkaisee päivitetyt rahoituslaskelmat 22.10.2026, joten valtion rahoitus on tässä vaiheessa talousarviovalmistelua vielä epävarma.

HUS-järjestämissopimuksen mukainen erikoissairaanhoidon rahoitus luo riskin sosiaali- ja terveystoimen talousarvioon vuodelle 2027. HUS-yhtymäkokouksen kesäkuussa 2026 päättämän kehyksen tasosta käydään keskustelua Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin yhteenlasketun valtion rahoituksen kasvun myötä. Erikoissairaanhoidon kustannuskasvu vuonna 2027 vuoden 2026 talousarvioon

verrattuna on 3,4 %. Hyvinvointialueen tulisi saada hillittyä nettokäyttökustannuksia voimakkaasti siten, että vuoden 2027 muutos vuoteen 2026 verrattuna olisi -0,5 %.

Sosiaali- ja terveystoimessa on edelleen tietyissä ammattiryhmissä henkilöstöpulaa, vaikka tilanne on parantunut aikaisemmilta vuosilta. Sosiaali- ja terveystoimesta puuttui syksyllä 2026 huomattavasti vähemmän omaa henkilöstöä kuin vuotta aiemmin. Tästä huolimatta henkilöstövajetta joudutaan paikkaamaan vuokrahenkilöstöllä edelleen vuonna 2027, joten taloudellinen riski vuokratyövoiman käyttöön liittyen ei ole kokonaan poistumassa. Rekrytointivaikeuksia on erityisesti hoito- ja hoiva-alan henkilöstöstä ja lääkäreistä.

Erityisesti pienissä yksiköissä henkilöstöriskit liittyvät henkilöriippuvuuteen, joka voi aiheuttaa toiminnallista haavoittuvuutta. Osaavan, ammattitaitoisen ja koulutetun henkilöstön saatavuus on keskeinen edellytys palveluiden laadun ja jatkuvuuden turvaamiseksi. Erityisesti esihenkilöiden vaihtuvuus muodostaa merkittävän riskin toiminnan johdonmukaisuudelle, tiedonkululle ja operatiiviselle jatkuvuudelle. Näiden riskien hallinta edellyttää suunnitelmallista henkilöstöresurssien johtamista, osaamisen varmistamista sekä esihenkilöiden sitouttamista ja tukemista.

Talousarvio ja -suunnitelma 2027 – 2030

Aluehallitus hyväksyi taloussuunnitelmakehyksen 21.5.2026 vuosille 2027 – 2030. Aluevaltuusto sitoutui taloussuunnitelmakehykseen 2.9.2026 osana arviointiryhmän loppuraportin hyväksymistä. Demokratiapalveluiden ja konserni- ja strategiapalveluiden lautakuntana toimii aluehallitus, joka käsitteli talousarvioesityksiä vuodelle 2027 kokouksessaan 8.10.2026. Demokratiapalveluiden 2027 talousarvioesitys on päätetyn kehyksen mukainen. Demokratiapalveluiden vuoden 2026 talousarvioksi esitetään toimintakatetta, joka on nettona enintään - 873 000 euroa. Konserni- ja strategiapalveluiden toimintatuottojen talousarvioesitys on 0,1 miljoonaa ja toimintakulujen 0,3 miljoonaa euroa hyväksyttyä kehystä alhaisempi eli nettona 0,2 miljoonaa euroa päätettyä kehystä parempi. Konserni- ja strategiapalveluiden vuoden 2027 talousarvioksi esitetään toimintakatetta (sis. ulkoiset ja sisäiset erät), joka on nettona enintään - 22 153 000 euroa.

Pelastustoimen toimialan talousarvioesitys 2027 on toimintatuottojen osalta noin 1,1 miljoonaa euroa ja toimintakulujen osalta 1,5 miljoonaa euroa hyväksyttyä kehystä korkeampi eli nettona 0,4 miljoonaa kehyspäätöstä heikompi. Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta päätyi kokouksessaan 29.9.2026 esittämään aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2027 talousarvioksi toimintakatteen (sis. ulkoiset ja sisäiset erät), joka on nettona enintään - 13 193 000 euroa.

Sosiaali- ja terveystoimen toimintatuottojen talousarvioesitys on 1,4 miljoonaa euroa alhaisempi ja toimintakulujen osalta 3,6 miljoonaa euroa hyväksyttyä kehystä korkeampi eli nettona 5,0 miljoonaa euroa aluehallituksen päättämää kehystä heikompi. Palvelujen järjestäminen -lautakunta päätyi kokouksessaan 7.10.2026 esittämään aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2027 talousarvioksi toimintakatteen (sis. ulkoiset ja sisäiset erät), joka on nettona enintään - 406 258 000 euroa.

Kokonaisuudessaan hyvinvointialueen talousarvioesitys vuodelle 2027 jää toimintakatteessa 5,2 miljoonaa euroa heikommaksi kuin aluehallituksen päättämä kehys. Lisäksi valtion rahoitus jäi Valtiovarainministeriön 21.9.2026 julkaisemassa

rahoituslaskelmassa 0,6 miljoonaa euroa alhaisemmalle tasolle kuin 30.4.2026 rahoituslaskelmassa.

Koska valmisteltu talousarvioesitys poikkeaa kehyspäätöksestä 5,6 – 5,7 miljoonaa euroa ja jää arviointimenettelyssä hyväksyttyä nettokäyttökustannusten kasvu-uraa heikommaksi vuonna 2027, aluehallitus päätti 24.9.2026 käynnistää koko hyvinvointialueen henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut sellaisista mahdollisista talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteistä, joilla voi olla henkilöstövaikutuksia. Yhteistoiminnassa käsiteltäviä euromääräisiä tehostamisesityksiä ei ole sisällytetty vuoden 2027 talousarvioesitykseen.

Henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelma

Henkilöstösuunnittelun lähtökohtana vuoden 2027 talousarviossa on hyvinvointialueen palvelutarvetta vastaava henkilöstörakenne, talouden tasapainottaminen sekä käynnissä olevien yhteistoimintaneuvottelujen vaikutusten huomioiminen. Henkilöstövoimavarojen suunnittelussa korostuvat nykyisen henkilöstön tarkoituksenmukainen käyttö, henkilöstön sisäinen liikkuvuus, osaamisen kohdentaminen sekä uusien tehtävien ja virkojen kriittinen arviointi. Uusia tehtäviä tai virkoja voidaan esittää vain silloin, kun ne ovat lakisääteisen toiminnan, palvelujen jatkuvuuden tai kokonaistaloudellisen säästön näkökulmasta välttämättömiä ja perusteltuja.

Hyvinvointialueella on käynnissä koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut osana vuoden 2027 talousarviovalmistelua ja talouden tasapainottamista. Neuvotteluissa käsiteltävät mahdolliset henkilöstövaikutteiset toimenpiteet voivat täsmentää henkilöstösuunnittelua talousarvioprosessin edetessä. Työnantaja huolehtii muutosten valmistelussa yhteistoimintavelvoitteiden, uudelleensijoittamisvelvollisuuden ja mahdollisen takaisinottovelvollisuuden asianmukaisesta huomioimisesta.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella oli 30.9.2026 vakituisessa tai määräaikaisessa palvelussuhteessa yhteensä 2 295 henkilöä. Vastaavana ajankohtana 30.9.2025 palvelussuhteessa oli 2 573 henkilöä. Henkilömäärä väheni edellisvuoteen verrattuna 278 henkilöllä eli 10,8 prosentilla. Palvelussuhteista oli vakituisia 83,9 % ja määräaikaisia 16,1 %. Henkilöstöstä 73 % oli äidinkieleltään suomenkielisiä ja 27 % ruotsinkielisiä.

Eniten budjetoituja henkilöitä on perhe- ja sosiaalipalveluissa eli 726 henkilötyövuotta. Ikääntyneiden palveluihin on budjetoitu 705 ja yhteisiin terveyspalveluihin 484 henkilötyövuotta. Pelastuslaitokseen on budjetoitu 189 sekä konserni- ja strategiapalveluihin 105 henkilötyövuotta. Demokratiapalvelussa työskentelee yksi täysipäiväinen henkilö.

Investointisuunnitelma ja investointien rahoitus

Valtiovarainministeriö ei myöntänyt hyvinvointialueelle lainanottovaltuutta vuodelle 2027, joten vuonna 2027 ei ole mahdollista investoida alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Aluevaltuusto on hyväksynyt muutetun investointisuunnitelman vuosille 2027 – 2030 10.6.2026 § 49.

Sosiaali- ja terveystoimen muutetussa investointisuunnitelmassa vuosina 2027 – 2030 omaan taseeseen tehtävien investointien kokonaismäärä on 6,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2027 investointisuunnitelma sisältää asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnan, johon on myönnetty lainanottovaltuus vuonna 2023.

Pelastustoimen muutetussa investointisuunnitelmassa vuosina 2027 – 2030 omaan taseeseen tehtävien investointien kokonaismäärä on 9,4 miljoonaa euroa ja nettoinvestointeina 8,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2027 raivausyksikön hanke jatkuu, joka toteutetaan Euroopan sisäisen turvallisuuden rahaston (ISF) tuella. Muut suunnitellut investoinnit siirtyvät vuodella eteenpäin.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus käy asiasta lähetekeskustelun ja palauttaa asian uuteen valmisteluun siten, että yhteistoimintamenettelyssä käsitellyt toimenpiteet voidaan ottaa osaksi talousarvioesitystä.

Kokouskäsittely
Pöytäkirjaan merkittiin, että aluevaltuuston puheenjohtaja Heikki Vestman poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana, klo 20.11.

Päätös
Aluehallitus kävi asiasta lähetekeskustelun ja palautti asian uuteen valmisteluun siten, että yhteistoimintamenettelyssä käsitellyt toimenpiteet voidaan ottaa osaksi talousarvioesitystä.

Aluehallitus, 26.11.2026, § 264

Liitteet

1 Liite: Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2027-2030

Oheismateriaali

1 Oheismateriaali: Vanhusten hoidon laatu ja saatavuus on turvattava Itä-Uudellamaalla (vanhusneuvoston kannanotto)
2 Bakgrundsmaterial: Tillgänglighet till vård och kvalitet i vården bör garanteras för de äldre i Östra Nyland (Äldrerådets ställningstagande)

Valmistelu ja lisätiedot:
hyvinvointialuejohtaja Max Lönnqvist
talousjohtaja Minna Sevón
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Hyvinvointialuelain (611/2021) 115 § mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, sekä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2027–2030 yhteydessä laaditaan investointisuunnitelma. Lisäksi siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Taloussuunnitelmassa hyväksytään hyvinvointialueen hyvinvointialuestrategiaa toteuttavat toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Valtiovarainministeriö käynnisti Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen arviointimenettelyn 17.6.2025 alueen erittäin heikon taloustilanteen vuoksi. Arviointiryhmän tehtävänä oli laatia yhdessä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa toimenpide-ehdotukset alueen talouden tervehdyttämiseksi ja palvelujen turvaamiseksi aluevaltuuston käsittelyä varten.

Aluevaltuusto hyväksyi 17.12.2025 (§ 93) vuosien 2026–2028 talousarvion ja taloussuunnitelman sekä 41,9 miljoonan euron tuottavuusohjelman vuosille 2026–2029. Arviointimenettelyn toimenpideohjelma perustuu lisäksi aluehallituksen 21.5.2026 (§ 137) hyväksymään vuosien 2027–2030 taloussuunnitelmakehykseen, johon aluevaltuusto sitoutui 2.9.2026 (§ 57) osana arviointiryhmän loppuraportin hyväksymistä. Ohjelma sisältää päätetyt ja valmisteltavat sopeuttamis-, kehittämis- ja tehostamistoimet sekä määrittää alijäämien kattamisen ja nettokäyttökustannusten kehityksen.

Arviointiryhmä totesi 11.6.2026 antamassaan loppuraportissa, että vuosina 2023–2026 kertyneet alijäämät voidaan kattaa vuoden 2031 loppuun mennessä, jos sopeutustoimet toteutetaan pitkäjänteisesti ja täysimääräisesti ja nettokustannusten kasvu pysyy suunnitellulla uralla. Arviointiryhmä tunnistaa suuren haasteen hyvinvointialueen erikoissairaanhoidon kustannusten kasvun hillinnässä, johon alueella on rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa pienen HUS-yhtymän jäsenosuutensa vuoksi. Muut keskeiset riskit sopeutustoimenpiteiden toteutumiseen liittyvät väestörakenteeseen ja valtion rahoitusmallin muutoksiin. Hyvinvointialueen tulee turvata peruspalvelut alueensa asukkaille tiukan taloussuunnitelmakehyksen kustannusuran sallimissa rajoissa.

Hyvinvointialuelain 124 §:n mukaan arviointimenettelyn käynnistäminen rajoittaa hyvinvointialueen päätösvaltaa. Rajoituksen tarkoituksena on estää alueen taloudellisen tilanteen heikentyminen arviointiryhmän työn aikana ja varmistaa, että arviointiryhmän tekemiä toimenpide-ehdotuksia noudatetaan koko sen ajan kuin toimenpideohjelma on voimassa. Hyvinvointialue ei voi tehdä päätöstä, jolla olisi merkittäviä, pitkäaikaisia kielteisiä vaikutuksia hyvinvointialueen talouteen tai joka olisi arviointiryhmän toimenpide-ehdotusten vastainen. Tällaisia päätöksiä voi tehdä vain, jos päätöstä ei välttämättömistä syistä ja asian kiireellisyyden vuoksi voida lykätä. Nämä päätökset on annettava tiedoksi valtiovarainministeriölle. Valtiovarainministeriöllä on oikeus tehdä kyseisistä päätöksistä valitus tai oikaisuvaatimus.

Valtiovarainministeriö seuraa toimenpideohjelman voimassa olon ajan sen toteutumista erityisesti taseeseen kertyneen alijäämän ja nettokäyttökustannusten kehittymisen perusteella. Sosiaali- ja terveysministeriö ja sisäministeriö seuraavat omalla toimialallaan palvelujen järjestämiseen liittyvien toimenpiteiden ja suunnitelmien toteutumista. Valtiovarainministeriö totesi 4.9.2026 antamassaan

päätöksessä, että ratkaisu aluejakoselvityksen tarpeellisuudesta arviointimenettelyssä olleilla hyvinvointialueilla voidaan jatkossa tehdä myös uutta arviointimenettelyä käynnistämättä, jos hyvinvointialueesta annetun lain 122 §:n tarkoittamat toimenpiteet eivät ole toteutuneet ja kyseisen lain 123 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Valtiovarainministeriö voi myös käynnistää uudelleen hyvinvointialueesta annetun lain 122 §:n tarkoittaman arviointimenettelyn, jos lain 123 §:n 1 momentin edellytykset täyttyvät tai sosiaali- ja terveysministeriö tekee valtiovarainministeriölle sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612 /2021) 27 §:ssä tarkoitetun aloitteen.

Vuoden 2025 lopussa hyvinvointialueella oli kattamatonta alijäämää 97,8 miljoonaa euroa. Osavuosikatsauksen 1–9/2026 ennusteen mukaan vuoden 2026 alijäämä asettuu 5,9 miljoonaan euroon. Talousarviossa 2027 ja taloussuunnitelmassa 2027–2030 tulee osoittaa, että vuosien 2023–2025 alijäämät ja tilikauden 2026 alijäämä saadaan katettua arviointiryhmän edellyttämässä aikataulussa vuoden 2031 loppuun mennessä.

Hyvinvointialueen vuosien 2027 – 2030 talousarvio- ja suunnitelmaesityksen mukaan tulos kääntyy ylijäämäiseksi vuodesta 2027 alkaen, jolloin ylijäämää kertyisi noin 2,1. Vuodelle 2028 budjetoitu ylijäämä on 21 miljoonaa, 37 miljoonaa vuodelle 2029 ja 38 miljoonaa euroa vuodelle 2030. Kattamatonta alijäämää vuoden 2030 lopussa olisi reilut 6 miljoonaa euroa, jonka kattaminen vuoden 2031 kuluessa on täysin realistista.

Toimintaympäristön vaikutukset ja taloussuunnitelmaan sisältyvät merkittävimmät riskit

Taloussuunnitelmaan liittyy merkittävää epävarmuutta valtion rahoituksen riittävyyden osalta. Talousarvioesityksen valtion rahoitus vuodelle 2027 sekä vuosille 2028 -2030 perustuu Valtiovarainministeriön 22.10.2026 julkaisemiin tietoihin. Valtiovarainministeriö antaa päätöksen seuraavan vuoden rahoituksesta joulukuun loppuun mennessä. Lisäksi rahoituslaskelmien tietoja päivitetään suunnitelmavuosien osalta, joten valtion rahoitus on vuosien 2027 – 2030 osalta epävarma.

HUS-järjestämissopimuksen mukainen erikoissairaanhoidon rahoitus luo riskin sosiaali- ja terveyspalveluiden talousarvioon vuodelle 2027. HUS-yhtymäkokouksen 17.6.2026 päättämää kehystä on tarkennettu alaspäin valtion rahoituksen 21.9.2026 julkaistujen laskelmien pohjalta. Erikoissairaanhoidon kustannuskasvu vuonna 2027 vuoden 2026 talousarvioon verrattuna on 3,4 %. Hyvinvointialueen tulisi saada hillittyä nettokäyttökustannuksia voimakkaasti siten, että vuoden 2027 muutos edellisvuoteen nähden olisi -0,5 %.

Sosiaali- ja terveystoimessa on edelleen tietyissä ammattiryhmissä henkilöstöpulaa, vaikka tilanne on parantunut aikaisemmilta vuosilta. Sosiaali- ja terveystoimesta puuttui syksyllä 2026 huomattavasti vähemmän omaa henkilöstöä kuin vuotta aiemmin. Tästä huolimatta henkilöstövajetta joudutaan paikkaamaan vuokrahenkilöstöllä edelleen vuonna 2027, joten taloudellinen riski vuokratyövoiman käyttöön liittyen ei ole kokonaan poistumassa. Rekrytointivaikeuksia on erityisesti hoito- ja hoiva-alan henkilöstöstä ja lääkäreistä.

Erityisesti pienissä yksiköissä henkilöstöriskit liittyvät henkilöriippuvuuteen, joka voi aiheuttaa toiminnallista haavoittuvuutta. Osaavan, ammattitaitoisen ja koulutetun henkilöstön saatavuus on keskeinen edellytys palveluiden laadun ja jatkuvuuden turvaamiseksi. Erityisesti esihenkilöiden vaihtuvuus muodostaa merkittävän riskin

toiminnan johdonmukaisuudelle, tiedonkululle ja operatiiviselle jatkuvuudelle. Näiden riskien hallinta edellyttää suunnitelmallista henkilöstöresurssien johtamista, osaamisen varmistamista sekä esihenkilöiden sitouttamista ja tukemista.

Talousarvio ja -suunnitelma 2027 – 2030

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue on valmistellut vuoden 2027 talousarvioesityksen sekä vuosien 2027 – 2030 taloussuunnitelmaesityksen aluehallituksen 21.5.2026 päättämän kehyksen pohjalta. Aluevaltuusto sitoutui taloussuunnitelmakehykseen 2.9.2026 osana arviointiryhmän loppuraportin hyväksymistä. Kehysmuutoksena on huomioitu aluevaltuuston 10.6.2026 päättämä toimintakulujen 0,9 miljoonan euron alentuminen ravintopalveluiden ja laitoshuollon ulkoistuksen myötä.

Pelastustoimen vuoden 2027 talousarvioesitys on käsitelty Varautuminen ja turvallisuus -lautakunnassa 29.9.2026 ja sosiaali- ja terveystoimen talousarvioesitys Palvelujen järjestäminen -lautakunnassa 7.10.2026. Aluehallitus käsitteli demokratiapalveluiden sekä konserni- ja strategiapalveluiden talousarvioesityksiä 8.10.2026 kokouksessaan.

Koska lautakuntakäsittelyihin valmistellut talousarvioesitykset jäivät hyvinvointialueen vuosikatteella mitattuna noin 5,7 miljoonaa euroa kehystä heikommalle tasolle, aluehallitus päätti 24.9.2026 käynnistää koko hyvinvointialueen henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut sellaisista mahdollisista talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteistä, joilla voi olla henkilöstövaikutuksia. Yhteistoimintaneuvottelut päättyivät aluehallituksen päätöksellä 12.11.2026.

Yhteistoiminnassa käsiteltyjä euromääräisiä tehostamisesityksiä on sisällytetty vuoden 2027 talousarvioon 4,1 miljoonan euron edestä. Erikoissairaanhoidon kustannuksien talousarvioesitystä on tarkennettu HUS-yhtymäkokouksen 17.6.2026 päätöksestä 0,5 miljoonaa euroa alaspäin. Lisäksi talousarviossa on huomioitu aluehallituksen 29.10.2026 tekemän päätöksen mukaisesti Porvoon pelastusaseman lunastaminen, joka pienentää vuokrakustannuksia, mutta toisaalta kasvattaa kiinteistön ylläpitoon liittyviä kustannuksia, pitkäaikaisen lainan korkokustannuksia ja rakennuksen poistoja. Vuotuinen kokonaishyöty pelastusaseman lunastamisesta on arviolta 0,1 miljoonaa euroa.

Vuoden 2027 kehykseen nähden toimintakatteen talousarvioesitys on 0,2 miljoonaa euroa parempi. Toimintakatteen muutos vuoden 2026 talousarvioon nähden on -1,0 %. Valtion rahoitus on 0,6 miljoonaa euroa alhaisempi kuin kehyspäätöksessä. Rahoituserien ja poistojen osalta talousarvioesitys on 0,4 miljoonaa euroa kehystä heikompi. Nettokäyttökustannuksien muutos vuonna 2027 verrattuna vuoden 2026 muutettuun talousarvioon on -0,6 %, mikä on arviointimenettelyssä hyväksytyn tavoitteen mukainen. Vaikka vuonna 2027 hyvinvointialueen tulos kääntyisi positiiviseksi ja saavutettaisiin 2,1 miljoonan euron ylijäämä, on tulos talousarvioesityksen mukaan reilut 0,7 miljoonaa euroa kehystä heikompi.

Henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelma

Henkilöstösuunnittelun lähtökohtana vuoden 2027 talousarviossa on hyvinvointialueen palvelutarvetta vastaava henkilöstörakenne, talouden tasapainottaminen sekä käynnissä olevien yhteistoimintaneuvottelujen vaikutusten huomioiminen. Henkilöstövoimavarojen suunnittelussa korostuvat nykyisen henkilöstön tarkoituksenmukainen käyttö, henkilöstön sisäinen liikkuvuus, osaamisen kohdentaminen sekä uusien tehtävien ja virkojen kriittinen arviointi. Uusia tehtäviä tai

virkoja voidaan esittää vain silloin, kun ne ovat lakisääteisen toiminnan, palvelujen jatkuvuuden tai kokonaistaloudellisen säästön näkökulmasta välttämättömiä ja perusteltuja.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella oli 30.9.2026 vakituisessa tai määräaikaisessa palvelussuhteessa yhteensä 2 295 henkilöä. Vastaavana ajankohtana 30.9.2025 palvelussuhteessa oli 2 573 henkilöä. Henkilömäärä väheni edellisvuoteen verrattuna 278 henkilöllä eli 10,8 prosentilla. Palvelussuhteista oli vakituisia 83,9 % ja määräaikaisia 16,1 %. Henkilöstöstä 73 % oli äidinkieleltään suomenkielisiä ja 27 % ruotsinkielisiä.

Eniten budjetoituja henkilöitä on perhe- ja sosiaalipalveluissa eli 726 henkilötyövuotta. Ikääntyneiden palveluihin on budjetoitu 705 ja yhteisiin terveyspalveluihin 484 henkilötyövuotta. Pelastuslaitokseen on budjetoitu 189 sekä konserni- ja strategiapalveluihin 105 henkilötyövuotta. Demokratiapalvelussa työskentelee yksi täysipäiväinen henkilö.

Päättyneiden yhteistoimintaneuvotteluiden myötä vuoden 2027 budjetoitaviin henkilötyövuosiin tulee muutoksia aluevaltuuston 16.12.2026 talousarviopäätöksen toimeenpanon edetessä. Siltä osin kuin toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää henkilöstön vähentämistä tai muita palvelussuhteeseen kohdistuvia toimenpiteitä, niiden edellytykset arvioidaan ja tarvittavat päätökset tehdään erikseen sovellettavan lainsäädännön, virka- ja työehtosopimusten sekä hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti.

Investointisuunnitelma ja investointien rahoitus

Valtiovarainministeriö ei myöntänyt hyvinvointialueelle lainanottovaltuutta vuodelle 2027, joten vuonna 2027 ei ole mahdollista investoida alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Aluevaltuusto on hyväksynyt muutetun investointisuunnitelman vuosille 2027 – 2030 10.6.2026 § 49.

Sosiaali- ja terveystoimen muutetussa investointisuunnitelmassa vuosina 2027 – 2030 omaan taseeseen tehtävien investointien kokonaismäärä on 6,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2027 investointisuunnitelma sisältää asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnan, johon on myönnetty lainanottovaltuus vuonna 2023. Vuoden 2027 investointisuunnitelman muissa investoinneissa on varauduttu hankintalain muutoksen myötä mahdolliseen yritysjärjestelyyn. Näiltä osin tulee käydä erilliset lainanottovaltuusneuvottelut.

Pelastustoimen muutetussa investointisuunnitelmassa vuosina 2027 – 2030 omaan taseeseen tehtävien investointien kokonaismäärä on 9,4 miljoonaa euroa ja nettoinvestointeina 8,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2027 raivausyksikön hanke jatkuu, joka toteutetaan Euroopan sisäisen turvallisuuden rahaston (ISF) tuella. Muut suunnitellut investoinnit siirtyvät vuodella eteenpäin.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus päättää

- hyväksyä hyvinvointialueen vuoden 2027 talousarvioesityksen ja taloussuunnitelmaesityksen vuosille 2027 – 2030 aluehallituksen esityksenä aluevaltuustolle,

- oikeuttaa talouspalvelut tekemään taloussuunnitelmaesitykseen ja sen perusteluihin tarvittavat muutokset sekä teknisluonteiset tarkistukset ja
- esittää aluevaltuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2027 sitovat tavoitteet ja valtuustoon nähden sitovat määrärahat sekä hyväksyttäväksi taloussuunnitelman 2027 – 2030.

§ 265
Aluevaltuuston 21.10.2026 päätösten täytäntöönpano

IUHVADno-2026-4079

Valmistelu ja lisätiedot:
hallintopäällikkö Lilian Andergård-Stenstrand
etunimi.sukunimi(at)itauusimaa.fi

Hyvinvointialuelain (611/2021) 43 §:n mukaan aluehallitus vastaa aluevaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Täytäntöönpanoon kuuluu olennaisena osana päätösten laillisuuden valvonta. Valvonta antaa mahdollisuuden korjata laillisuusvirheet, jotka muutoin voivat johtaa valituksiin.

Hyvinvointialuelain (611/2021) 101 §:n mukaan, jos aluehallitus katsoo, että aluevaltuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, aluevaltuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, aluehallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava aluevaltuuston uudelleen käsiteltäväksi. Aluehallitus ei voi kieltäytyä panemasta täytäntöön päätöstä, sillä perusteella, että se on epätarkoituksenmukainen. Sen sijaan valvonnan kohteena ovat kaikki aluevaltuuston päätökset ja niissä mahdollisesti tapahtuneet menettelyvirheet, toimivallan ylitykset ja muut laillisuusvirheet.

Ehdotus

Hyvinvointialuejohtaja:

Aluehallitus toteaa, että sillä ei ole huomauttamista aluevaltuuston 21.10.2026 päätösten laillisuudesta. Päätökset pannaan täytäntöön aluevaltuuston pöytäkirjojen mukaisesti.

§ 266
Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (hyvinvointialuelaki 97 §)

Seuraavat viranhaltijat ovat lähettäneet päätösluettelonsa:

Hankintapäällikkö
Hankintapäätökset:
§ 31 Päätös ehdokasvalinnasta sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuljetuspalveluita Itä-Uudellamaalla koskevaan dynaamiseen hankintajärjestelmään / A&E Bolton OY, 12.11.2026
§ 32 Päätös ehdokasvalinnasta sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuljetuspalveluita Itä-Uudellamaalla koskevaan dynaamiseen hankintajärjestelmään / Espoo Ride Oy, 12.11.2026
§ 33 Päätös ehdokasvalinnasta lokakuussa 2026 / Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden hankinta dynaamisessa hankintajärjestelmässä / Pro-Hewa Ab, 12.11.2026
§ 34 Päätös ehdokasvalinnasta sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuljetuspalveluita Itä-Uudellamaalla koskevaan dynaamiseen hankintajärjestelmään / Iliin Kuljetus, 12.11.2026
§ 35 Päätös ehdokasvalinnasta sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuljetuspalveluita Itä-Uudellamaalla koskevaan dynaamiseen hankintajärjestelmään / Nael Lines, 12.11.2026
§ 36 Päätös ehdokasvalinnasta sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuljetuspalveluita Itä-Uudellamaalla koskevaan dynaamiseen hankintajärjestelmään / Omarsky taksi Oy, 12.11.2026
§ 37 Päätös ehdokasvalinnasta sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuljetuspalveluita Itä-Uudellamaalla koskevaan dynaamiseen hankintajärjestelmään / Tämäm palvelut, 12.11.2026

Hyvinvointialuejohtaja
§ 121 Päätös option käyttämisestä Etähoivan ohjelmisto, SAG Flowmedik Oy, 09.11.2026
§ 130 Sote henkilöstövuokraus hammaslääkärit, hammashoitajat ja suuhygienistit, option käyttöönotto, 12.11.2026
Palvelussuhdeasiat:
§ 120 Sosiaali- ja terveystoimen työsopimussuhteisten tehtävien muutokset: sairaanhoitajan toimen lakkauttaminen ja tiimivastaavan toimen perustaminen terveysasema- ja kuntoutuspalveluissa, 06.11.2026
Yleiset päätökset:
§ 122 Vuokrasopimus Hinthaaran sivistyskeskus, 11.11.2026

Kehittämisjohtaja
§ 60 Päätös valtionavustuksen hakemisesta Itä-Uudenmaan ruoka-aputoiminnan järjestämiseen vuosille 2027–2028, 12.11.2026

Konsernipalvelujohtaja
Hankintapäätökset:
§ 3 Sipoon kunnalta hankittava rakennustyöt, 12.11.2026

Talousjohtaja
Yleiset päätökset:
§ 38 Palvelukassojen käytön lopettaminen, 05.11.2026

Ehdotus

Puheenjohtaja:

Aluehallitus merkitsee viranhaltijoiden päätökset tiedoksi ja ilmoittaa viranhaltijoille ettei se käytä päätöksiin hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

§ 267
Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (hyvinvointialuelaki 97 §)

Seuraavat viranhaltijat ovat lähettäneet päätösluettelonsa:

Kiinteistöpäällikkö
Yleiset päätökset:
§ 1 Omenamäen palvelukeskuksen tilojen ulosvuokraustoiminnan lakkauttaminen, 19.11.2026

Ehdotus

Puheenjohtaja:

Aluehallitus merkitsee viranhaltijoiden päätökset tiedoksi ja ilmoittaa viranhaltijoille ettei se käytä päätöksiin hyvinvointialuelain 97 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

§ 268
Muut asiat

Aluehallitus käsittelee muita asioita:

Ehdotus

Aluehallitus merkitsee muut asiat tiedoksi.